

AKTUALITA

Ústav biologie obratlovců AV ČR
Květná 170/8, Brno 603 00
www.ivb.cz

Brno, 28. července 2026

Jak na dobré review? Nový článek našich kolegů nabízí praktický návod

Peer review je jedním ze základních pilířů moderní vědy. Právě díky nezávislému hodnocení odborníků procházejí nové vědecké poznatky kritickou kontrolou dříve, než se stanou součástí odborné literatury. Přesto se většina vědců recenzovat učí metodou pokus–omyl a jen málokdo projde systematickým školením, jak připravit kvalitní, věcnou a konstruktivní recenzi. Právě tuto mezeru se rozhodli zaplnit Martin Reichard a Carl Smith, kteří publikovali článek *How to review a manuscript* v časopise *Journal of Vertebrate Biology*.

Oba autoři patří mezi uznávané evropské odborníky v oblasti evoluční ekologie a zoologie a mají za sebou stovky vědeckých publikací, tisíce citací i dlouholeté zkušenosti jako autoři, recenzenti a editoři mezinárodních vědeckých časopisů. V novém článku shrnují osvědčené postupy, které mohou pomoci jak začínajícím, tak zkušeným vědcům připravovat kvalitnější recenze a přispívat tak ke zvyšování úrovně vědeckého publikování.

Článek čtenáře provází celým procesem recenzního řízení, od rozhodnutí, zda pozvání k recenzi přijmout, přes systematické hodnocení jednotlivých částí rukopisu až po formulaci jasné, profesionální a konstruktivní zpětné vazby. Autoři se věnují také etickým otázkám recenzování, problematice otevřené vědy i nejčastějším chybám, kterých se recenzenti dopouštějí. Součástí článku je praktický checklist, který může sloužit jako opora při hodnocení každého vědeckého rukopisu.

„Většina vědců se recenzovat učí metodou pokus–omyl. Přitom kvalitní review je dovednost, kterou lze rozvíjet stejně jako psaní vědeckých článků. Chtěli jsme nabídnout praktický návod, který pomůže zejména mladým vědcům získat větší jistotu při první recenzi,“ říká spoluautor článku Martin Reichard, vědec z Ústavu biologie obratlovců AV ČR.

Podle něj není úkolem recenzenta hledat za každou cenu chyby, ale pomoci autorům publikovat co nejlepší práci.

„Dobré review není seznam kritických připomínek. Je to odborná zpětná vazba, která pomáhá autorům zlepšit jejich rukopis a současně zvyšuje kvalitu celé vědecké literatury,“ doplňuje Martin Reichard.

Význam kvalitního recenzního řízení dlouhodobě podporuje také *Journal of Vertebrate Biology*, mezinárodní vědecký časopis vydávaný Ústavem biologie obratlovců AV ČR. Časopis navazuje na tradici periodika *Folia Zoologica*, které vychází již od roku 1938, a dnes publikuje práce z oblasti zoologie, ekologie, evoluční biologie, ochrany přírody a příbuzných oborů. Pod vedením šéfredaktora **Carla Smithe** prošel časopis rozsáhlou modernizací a hlásí se k principům **Diamond Open Access**, což znamená, že všechny články jsou volně dostupné čtenářům a autoři zároveň neplatí žádné publikační poplatky. Tento model je možný díky dlouhodobé podpoře Ústavu biologie obratlovců AV ČR, který považuje kvalitní vědecké publikování za veřejnou službu.

„Naším cílem bylo vytvořit časopis, kde bude publikování pro autory co nejrychlejší a nejkomfortnější. Díky podpoře Ústavu biologie obratlovců můžeme nabídnout něco, co je dnes téměř unikátní, otevřený přístup ke všem článkům a publikování bez jakýchkoliv poplatků pro autory,“ říká šéfredaktor **Carl Smith**.

Stejně důležitá jako otevřený přístup je podle něj i kvalita samotného recenzního řízení.

„Dobrý časopis nestojí jen na kvalitních člancích, ale také na kvalitních recenzentech. Rychlé, odborné a konstruktivní review prospívá autorům, editorům i celé vědecké komunitě. Právě proto jsme se rozhodli naše zkušenosti sepsat do podoby praktického průvodce,“ uzavírá Carl Smith.

Nový článek tak není pouze návodem pro recenzenty. Je také připomínkou, že kvalitní peer review představuje jednu z nejdůležitějších součástí vědeckého procesu. Odborné, férové a konstruktivní hodnocení pomáhá zvyšovat kvalitu publikovaných výsledků, posiluje důvěryhodnost vědy a podporuje rozvoj celé vědecké komunity.

Publikace:

Smith, C. & Reichard, M. (2026). *How to Review a Manuscript*. *Journal of Vertebrate Biology*.

DOI: 10.25225/jvb.26064

Kontakt:

Prof. Carl Smith

University of Lodz, Faculty of Biology and Environmental Protection, Department of Ecology and Vertebrate Zoology, Lodz, Poland;

E-mail : carl.smith@biol.uni.lodz.pl

Prof. Martin Reichard

Institute of Vertebrate Biology, Czech Academy of Sciences

Tel.: +420 775 097 426

E-mail : reichard@ivb.cz

Kontakt pro média: **Alena Fornůsková, Oddělení pro komunikaci vědy**

Ústav biologie obratlovců AV ČR

fornuskova@ivb.cz, +420 605 464 704